

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Antonii De Escobar Et Mendoza, Vallisoletani,
Societatis Iesv Theologi, Vniversæ Theologiæ Moralis,
Receptiores Absqve Lite Sententiæ nec-non
Problematicæ Disquisitiones ... Tomus ...**

**Escobar y Mendoza, Antonio de
Lugduni, 1652-1663**

4. De Incestu.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80586](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80586)

Sect. I. De Præcep. 6. & 9. Recept. Sent. 303.

tali sumptus, quos in ea alenda prole gesserit, restituere. Quia hospitalium bona in vltus sunt inopum: & præsumpta voluntas fundatorum est, ut quando ex aliqua iusta causa bona hospitalis eo modo infunderentur cum filio diuitis, teneatur hic ea in aliorum vltus pauperum compensare. Ad hanc autem restitutionem solus pater tenetur, ad quem solum ex iuris dispositione spectat eiusmodi filii alimenta tribuere, exceptis alimentis lactis, quando mater lactare commodè potest cum filium. In nostro autem casu gerere id non potest sine suo dedecore, & interdum sine aliis etiam incommodis. Quare pater teneatur hæc etiam solvere. Si tamen pater propter paupertatem aut alia de causa id gerere non potest, & mater diues esset, tunc mater teneatur in patris defectum integra hospitali alimenta restituere. Caiet. v. *Adulterium*. Navar. sum. c. 14. n. 17. Tolet. l. 5. c. 1. n. 11. Bonac. de matr. q. 4. pun. 1. §. n. 11. & 12. Lessi. l. 2. c. 9. n. 69. Moli. de iust. to. 1. r. 3. d. 103. Laym. l. 3. r. 3. p. 3. c. 14. n. 4. Caspensi. r. 8. d. 4. sect. n. 16.

Abusus vxoris extra vas legitimū ultra peccatū contra naturā est adulteriū tā ex parte viri, quā ex parte vxoris cōsentientis: vnde vterque tenetur vtrāque circūstātiā cōsiteri. Quia neuter coniux seruat alteri suū corpus castē, quod ac bonū fidei pertinet: non enim est coniux ad illū actū, sed ad naturā: & consequenter talis actus perinde est, ac si cū alieno coninge gereretur. Imo non satis esset fateri adulteriū cū cōiugata in genere; sed explicandū, cū propria cōiuge fuisse admittū. Quia si explicetur cū cōiuge in genere, manifestatur iniustitia aduersus illius cōiugē, cū tamen nulla talis existat. Caiet. 2. 2. q. 154. a. 1. ad 4. Sotus in 4. dist. 31. q. vni. a. 4. Sanch. de matr. l. 9. d. 18. Petr. de Ledes. de matr. q. 9. a. 6. dub. 1. post 1. concl.

Quoties de adulterio ad pœnam sanguinis imponendā agitur, solus Index secularis est cōpetens. Quia Ecclesiastico interdicitur ea pœna punire. *Sententiam sanguinis*. Quoad alias vero pœnas est mixti fori: vnde datur locus præuentioni. Cū enim sit quædā Sacramenti iniuria, non minus pertinet ad Ecclesiasticū Iudicē, quam ad secularē illam vindicare. Si autem quæstio de alimentis præstandis adulteræ à viro separata coram Iudice seculari moneatur: & vir excipiat de sufficienti causa diuortij, nempe de adulterio: debet secularis Index lite supercedere, donec Ecclesiasticus diuortij dirimat quæstionem. Barbosa de potest. Episc. p. 3. alleg. 84. Miranda de ordi. iudic. q. 2. art. 5. Couar. ad sponsal. p. 2. c. 7. §. 7. n. 22. Azor. p. 2. l. 3. c. 5. q. 2.

CAPVT IV.

De Incestu.

Incestus est congressus cum consanguinea, vel affine intra gradus prohibitos, seu in quibus nō potes matrimonium celebrari, quales sunt omnes gradus consanguinitatis & affinitatis ex Matrimonio contracti vsque ad quartū gradū. Vnde si quis rem habeat cū persona descendente ab eodē stipite à quo ipse descendit vsque ad quartum gradū, perpetrat incestū propter consanguinitatem. Si verò congregiatur cum consanguinea vxoris suæ etiam vsque ad quartum gradū. *Isob. & Mend. Theol. Moral. Tom. IV.*

gradum, incestum committit propter affinitatem ex matrimonio consummato ortam. At si copulam gerat cum Bertā contrahit affinitatem cum consanguineis Bertæ vsque ad primum, & secundum gradum, & patrat incestum. Quia ex copula illicita inducitur affinitas impediens & dirimens matrimonium vsque ad secundum gradum post Tridentinum. Hinc sub nomine incestus continentur coitus fornicarij sequentes: si quis coeat cum matre aliena, & postea cum filia eius; cum duabus sororibus, aut cum duabus consobrinis feminis. Aut cum auia, & postea cum eius nepte: aut cum amita, & matertera: & postea cum nepte filia ex patre, vel sorore. Item si quis fornicarie coeat cum ea, quam frater suus, aut pater, aut auus, aut consobrinus antea polluerat per fornicationem. Lessi. l. 4. c. 3. dub. 11. nu. 75. Filliuc. r. 30. c. 5. q. 10. Sylui. 2. 2. q. 754. a. 9. ex Trid. sess. 24. c. 4. & ex c. Non debet, de consang.

Incestus est graue admodum lethale piaculum. *ent. 18. 1. Corinth. 5.* Quia est contra reuerentiam, & honorem debitum in hoc genere actuum consanguinitati, & affinitati. Eo autem est grauius, quo persona, qua cum copula habetur, est magis coniuncta. Vnde grauius est peccatum ceteris paribus incestus cum consanguinea, quam cum affine: & grauius si committitur in primo, quam si secundo perpetratur in gradu. D. Tho. 2. 2. q. 154. a. 9. & omnes.

Gradus incestus exprimendus est in confessione. Quia licet circumstantia aggravans non sit necessario explicanda: qualitas tamen personæ cum qua quis rem habuit, non est circumstantia actus sed peccati, sed potius illud obiectum est quid pertinet ad substantiam actus indiuiduo considerari. Sayr. in Clauis. l. 8. c. 4. numer. tertio. Manu. 10. 1. sum. c. 208. num. 3. Coninch. de penit. d. 7. arb. 3. m. 13. & 11. Sylui. 2. 2. q. 154. a. 9.

Copula iniuncta cum confessionis filia non est nisi metaphorice incestus, nec circumstantia in Confessione explicanda necessario. Quia cum filia non incestus committitur inter cognatos, Sacramentum autem confessionis non inducit propriam spirituales copulationem, cum in nullo iure expressa reperitur. Tamen si Confessarius Sacramento vti ut tanquam medio ad sollicitandam poenitentem, cāque sollicitauerit, in confessione, vel propè confessionis actum, antè vel post: non committit quidem incestum, sed sacrilegium necessario in confessione explicandum, ob grauissimam irreuerentiam, quam tanto inrogat Sacramento, crimen equidem ad Sacrum Inquisitionis tribunal pertinens, de quo in tr. de Fide Spe. & Charitate late discutiam. Filliuc. tract. 1. 30. numer. 105. Sa. verb. Confessio, numer. 25. Diana part. 2. tr. 3. resolut. 11. Azor. part. 1. lib. 5. cap. 9. question. 5. & 6. Si autem illam baptisauerit, committit incestum ratione cognationis spiritualis conuergentis ex Baptismi collatione.

Incestus cum consanguinea vxoris in primo, & secundo gradu duplicem peculiarem habet effectum. Prior est petitionem debiti impedire. Quia cognoscendo consanguineam vxoris factus est vxoris affinis eo gradu, quo ipsa vxori erat sanguine iuncta. Attamen ignorantia affinitatis excusat ab hac secundo gradu. *Duplicem habet effectum. Incestus cum consanguinea vxoris in primo, & secundo gradu.*

Ecce

pena incestui constituta. Si quis verò rem habuit cum femina in tertio, & quarto gradu cū sua vxore coniuncta, sibi que eodē gradu affine, nō impeditur à debiti petitione. Quia nullū ius Ecclesiasticū statuit, incestum in tali casu à debiti petitione impedire. Porro ad affinitatem contrahendam, in copula requiritur, utriusque seminatio. Vnde si quis copulam gereret cum consanguinea, vel affine vxoris, & illa non seminare, nullum impedimentum contrahitur: ideoque potest vir sine dispensatione debitum ab vxore petere. Alter effectus est, mortua vxore, non posse illam ducere, quā superstitē vxore cognouit. Si autē eam ducat, non potest debitū ab ea petere absque dispensatione, quam quidem Episcopus concedere potest. Debet tamen prius peccatum esse consummatum, hoc est, ut seminis emissio intra vas fuerit secuta. Portel. in addit. ad dub. Regit. v. Ignorantia. n. 29. Diana, p. 3. tr. 15. resol. 12. Sanch. de matr. l. 9. d. 32. n. 10. Pont. de matr. l. 7. c. 3. n. 6. Prap. p. 3. de matr. dub. 9. n. 31. Nauar. ad c. Transmissa. 1. & 2.

CAPVT V.

De Stupro.

³⁰ **Q**uid stuprum generatim significat omnē cō-
scubitu legis vetitū. Strictē verò capitur
pro virginis violatione. Non datur species stupri
sine raptu: unde violatio virginis spōtē consentientis non differt à simplici fornicatione: nec species stupri adest, nisi quādo irrogatur iniustitia, eo quod virgo iniusta violetur, siue sit sub cura parētū, siue non. Quia non reperitur in stupro specialis malitia, nisi adsit specialis iniuria: nulla autē specialis iniuria adest, quādo puella cōsentit. Lessl. l. 1. c. 10. dub. 1. Sanch. de matr. l. 7. d. 14. n. 5. Coninch. d. 7. 19. Sotus in 4. dist. 18. q. 2. a. 4. Diana p. 2. tr. 3. resol. 12. lect. 2. sermo recurret.

³¹ **Q**ui per vim, aut fraudem, aut metū, aut mediocrā copulā à virgine extorsit, etiā absque matrimonij promissione: tenetur illā in vxorem ducere, aut cōmodē dotare, vel curare, ut aequē dignē nubat, ac si virgo esset. Quia contrā iustitiam dānū feminae intulit, ergo ex iustitia debet dānū illatū reparare. Lessl. l. 2. c. 10. dub. 2. Nauar. suc. 16. n. 16. Azor. p. 3. l. 3. c. 11. q. 5. Filliuc. tr. 32. n. 220. Nauarra de restit. l. 2. c. 3. nu. 434. Sylui. 2. 2. q. 62. a. 2. quæstio 5.

³² **A**tamen si puella liberē consensit, stuprator ad nullā tenetur restitutionē, modō copulā occultā non manifestauerit, nam si decessit iniuste, ad restitutionē famæ, & dānorū incrementi dotis & ciususmodi alterius dāni tenetur. Similiter ad nullā tenetur restitutionem, quādo puella cōdonauit stuprum, aut si obiit antē quā nuberet. Sotus de iust. l. 4. q. 7. art. 2. ad 2. Sayr. in Clau. l. 1. c. 1. Valq. de rest. c. 3. §. 2. dub. 1. nu. 10.

³³ **Q**ui puellā deflorauit, consentientē, non tenetur, aliquid restituere parētī, sub cuius est cura. Quia sicut ipsa puella non tenetur ad restitutionē gerendā patri, aut fratribus: nec qui eā cōsentientē cognouit, tenebitur, qui quidē non videtur maiore iniuriā patri intulisse, quā intulerit puella. Sa v. Restitutio, n. 4. Valq. de restit. c. 2. §. 2. nu. 13. Molina de iust. 10. 4. d. 106. concl. 2. Sylui. 2. 2. q. 66. a. 2. quæstio 5. concl. 1.

³⁴ Delectationes morose in puella virgine circa

ca adolecētē non habent speciale malitiā morose. Delectationes talē supra alias delectationes ex virginitatis circūstantiā: nec delectationes adolescentis circa virginē, modo non habeat voluntatē inferendū specialē vim virgini. Vnde satisfaciunt si in confessione dicunt, se delectationē circa solutā, vel circa solutū (haud factā de statu virginali mentione) concepissee. Debent proinde Confessarij minime interrogare de virginitate, nē ex curiositate interrogationes huiusmodi non necessarias oriri ipsi penitentibus videantur. Marchant. in resol. Pastor. circa 6. Decal. præc. 6. & alij communiter.

Non dubito, in stupro de consensu puellæ commissō aliam posse inesse speciale malitiā mortalem, nēpē contra proximī charitatem, ac pietatem parētū. Quia sæpē ex stupro grauissima obueniunt incommoda, ut inimicitia, caedes, &c. Et tunc teneretur penitens hanc expiā primē in confessione circumstantias, si illarū prauitū euentum, cui facinus parauit. Caram. ad Reg. d. Bened. d. 66. n. 1004. Diapa. p. 2. tr. 3. resol. 12. Lessl. l. 2. c. 10. dub. 1. n. 8.

³⁶ **P**uella à viro violenter cognita non peccat, si habeat voluntatem minime consentiendi, & impediāt, quantum in se est, violentum attentum clariore, conatu, &c. At si hæc non sint profuturā potest virgo, seu femina quævis ad violentandam mortem, infamiam, vel alium grauissimum incommodum, pati externam corruptiōnem, non tamen, ut dixi, consentiendo, sed merē passiuē se habendo, Diana p. 3. tr. 6. resol. 31. citans Nauar. Rodrig. Sylui. Bonac. Salas. Tanner. & alij apud Santium in select. d. 10. numero 17.

CAPVT VI.

De Rapto.

Raptus est peccatum Luxuria, quo persona aliqua abducitur cum violentia ad actum turpem cum ea excedendum. Ex qua definitione primò colligo, raptum esse peccatum Luxuria specie distinctum ab aliis carnis peccatis. Deinde ex illa particula, Quo persona aliqua ostendi, raptum esse, siue sit masculus, siue femina, siue nupta, siue innupta. Tertio ex illa, Cum violentia colligi, non esse raptum, si persona illa sponte discedat parentibus nescientibus cum rapto, sed raptrice, sed voluntariam fugam. At si parentes sint inuiti, ipsique vis inferant, raptus erit.

³⁷ **Q**uarto ex illa, Ad turpem actum inferri raptum non esse, si ad eum finem non abducatur, sed ut redigatur (v. gr.) in seruitutem, diceatur autem plagium, & erit furtum hominis. Non requiritur verò, ut concubitus re ipsa sit secutus, satis est, personam eo fine raptam esse, & abductā. Hinc in rapto duplex est malitia: altera contrā iustitiam; quia per rapum fit iniuria personæ, quæ per vim abducitur, vel illis, quorum commissā est custodia; qui sunt rationabiliter inuiti. Alia contra castitatem. Lessl. l. 4. c. 3. dub. 9. num. 66. Sylui. 2. 2. q. 154. d. 7. Filliuc. tr. 30. numero 108. Laym. l. 5. tr. 10. p. 4. c. 13. nu. 1. Moli. 10. 4. de iust. d. 105. Iuli. Clar. l. 5. sententia §. Raptus.

Itaque ad raptum duo requiruntur. Primum violentia